

De offentliga finanserna

Prognosuppdatering den 4 dec 2009
Finansminister Anders Borg

Makroekonomisk sammanfattning

- **Tydliga tecken på en återhämtning**
  - Starkare efterfrågan i Sverige och omvärlden
  - Fortsatt stabilisering på de finansiella marknaderna
  - Minskad osäkerhet bland företag och hushåll
- **Men vi har en lång och mödosam väg tillbaka**
  - Fortsatt stigande arbetslöshet och fallande sysselsättning
  - Lågt resursutnyttjande

Nyckeltal

Prognosuppdatering redovisad 9 november. BP10 i parentes

	2009	2010	2011	2012
BNP*	-4,9 (-5,2)	2,0 (0,6)	3,4 (3,1)	3,3 (3,8)
Hushållens konsumtion	-1,1 (-1,8)	1,6 (1,2)	3,1 (3,0)	3,1 (3,4)
Produktivitet	-1,6 (-1,3)	3,4 (2,1)	2,4 (2,7)	2,8 (3,6)
Sysselsättning (16-64 år)	-2,5 (-2,6)	-2,9 (-3,4)	0,0 (-0,6)	1,1 (0,8)
Arbetslöshet (16-64 år)**	8,5 (8,9)	10,7 (11,4)	10,5 (11,6)	9,8 (11,0)

* Faktisk BNP till marknadspris

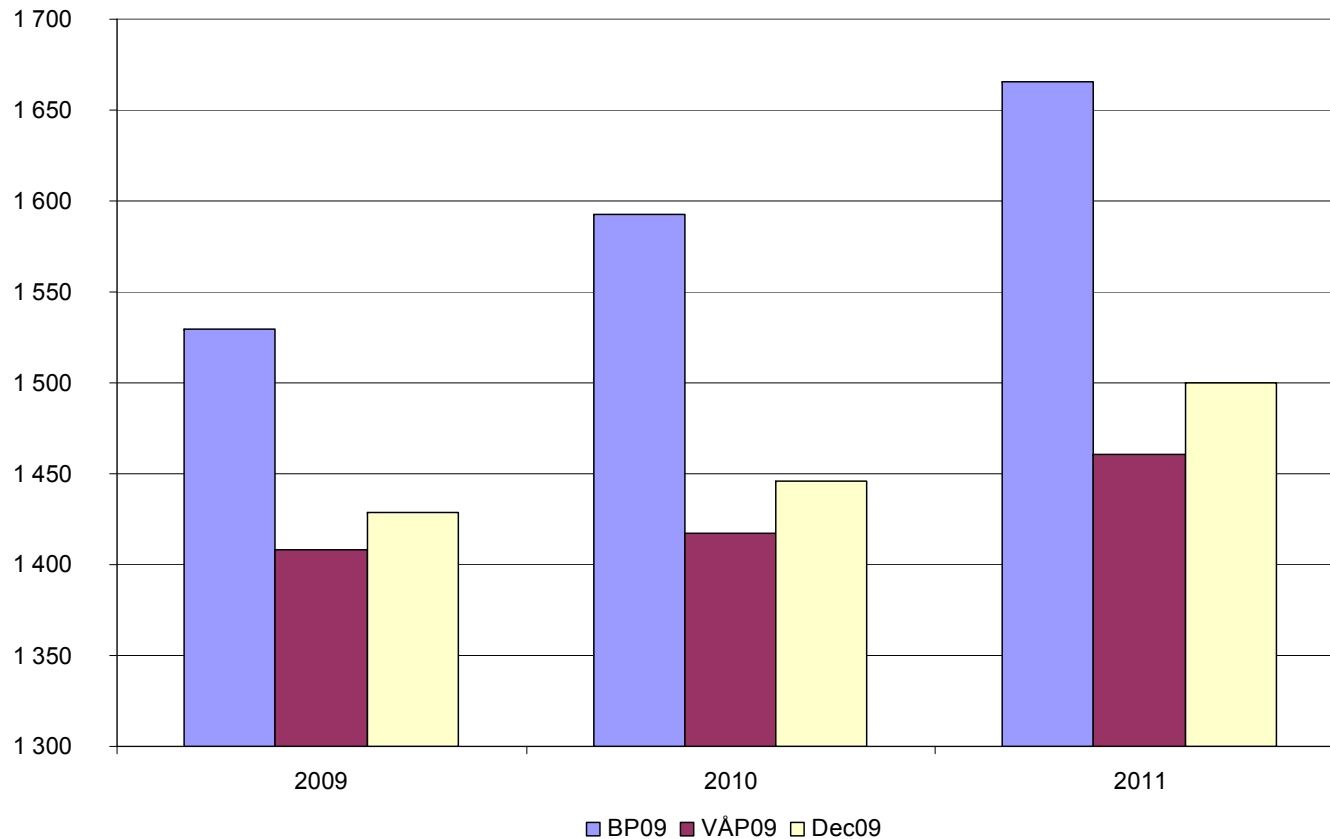
** Procent av arbetskraften

Ny information sedan prognosuppdateringen i november stöder bilden om återhämtning

- **NR (SCB) tredje kvartalet**
  - Hushållens konsumtion och investeringar överraskade positivt
- **KI:s hushållsbarometer och detaljhandelsindex indikerar en fortsatt stark utveckling av hushållens konsumtion framöver**
- **Investeringsenkäten från oktober tyder på fortsatta fall i investeringarna**
- **Månadsutfall i AKU och indikatorer tyder på ett något mindre fall i antalet sysselsatta under 2009**

Krisen slog hårt mot skatteintäkterna

Offentlig sektors skatteintäkter. Miljarder kronor

Finansiellt sparande

Miljarder kronor och procent av BNP

	2008	2009	2010	2011	2012
Finansiellt sparande BP10	79	-68	-107	-67	-36
<i>procent av BNP</i>	<i>2,5</i>	<i>-2,2</i>	<i>-3,4</i>	<i>-2,1</i>	<i>-1,1</i>
Förändringar					
Finansiellt sparande	0	17	18	10	18
Inkomster	0	1	6	17	23
Utgifter	0	-15	-12	7	5
Finansiellt sparande dec	79	-51	-89	-57	-18
<i>procent av BNP</i>	<i>2,5</i>	<i>-1,7</i>	<i>-2,8</i>	<i>-1,7</i>	<i>-0,5</i>

Vad förklarar bättre offentliga finanser?

- **Något starkare utsikter för tillväxt och arbetsmarknad**
- **Det ger lägre utgifter och något större budgeteringsmarginal**
  - Lägre arbetsmarknadsrelaterade utgifter 2009-2012
  - Men uppreviderade priser, löner och räntor höjer utgifterna något 2011 och 2012
- **Ger också högre skatteintäkter**
  - Högre intäkter från skatt på arbete, kapital och konsumtion

Budgeteringsmarginaler

Större förändringar mellan BP10 och RK:s uppdatering i dec. Miljarder kronor

	2009	2010	2011	2012
Budgeteringsmarginaler i BP10	13,7	17,3	37,2	48,7
Arbetsmarknad: Mer positiv konjunkturbild	3,8	5,0	6,4	6,7
- varav a-kassa	1,6	2,4	2,9	2,6
- varav aktivitetsstöd		0,9	1,7	2,2
Fortsatt underliggande minskning av utgifter för ohälsan	0,1	0,6	1,8	2,0
Ändrade beräkningar för återflödet till sjukförsäkringen från arbetsmarknadspolitiken	-	-0,4	-1,4	-1,0
Rättsväsendet	0,1	-0,9	-0,2	-0,2
Bistånd	0,3	-0,4	-0,8	-0,8
Areella näringar, landsbygd och livsmedel	1,0	-0,2	-1,8	-1,3
Avgiften till EU	0,2	1,2	0,0	0,1
Ålderspensionssystemet	-0,1	0,1	0,4	2,9
Övrigt	1,7	0,2	-0,2	-1,6
Budgeteringsmarginaler i RK dec	20,5	22,4	41,4	55,5
Differens BUM: RK dec / BP10	6,8	5,1	4,2	6,7

Högre skatteintäkter jämfört med BP10

Miljarder kronor

	2008	2009	2010	2011	2012
Skatt på arbete	-1	2	4	11	19
Skatt på kapital	-10	-1	3	3	2
Skatt på konsumtion	-1	2	4	6	8
Totala skatteintäkter	-13	4	11	20	29

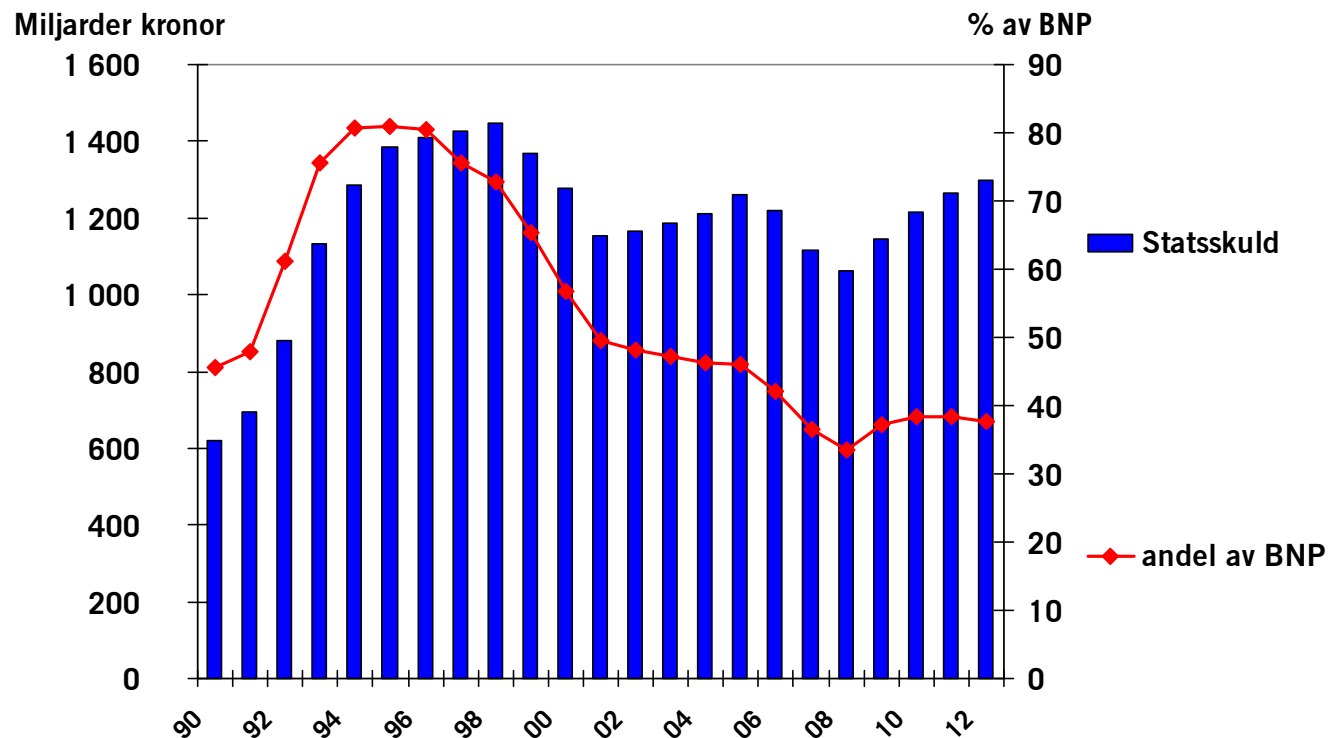
Kommunsektorn: prognosrevideringar sedan

BP10

Miljarder kronor

	2009	2010	2011	2012
Totala inkomster	2	4	9	13
skatter	1	2	5	9
statsbidrag	0	1	2	1
Totala utgifter	1	1	12	14
konsumtion	1	1	12	14
Finansiellt sparande	1	2	-4	-1
Resultat	1	2	-4	-2

Finansiell ställning

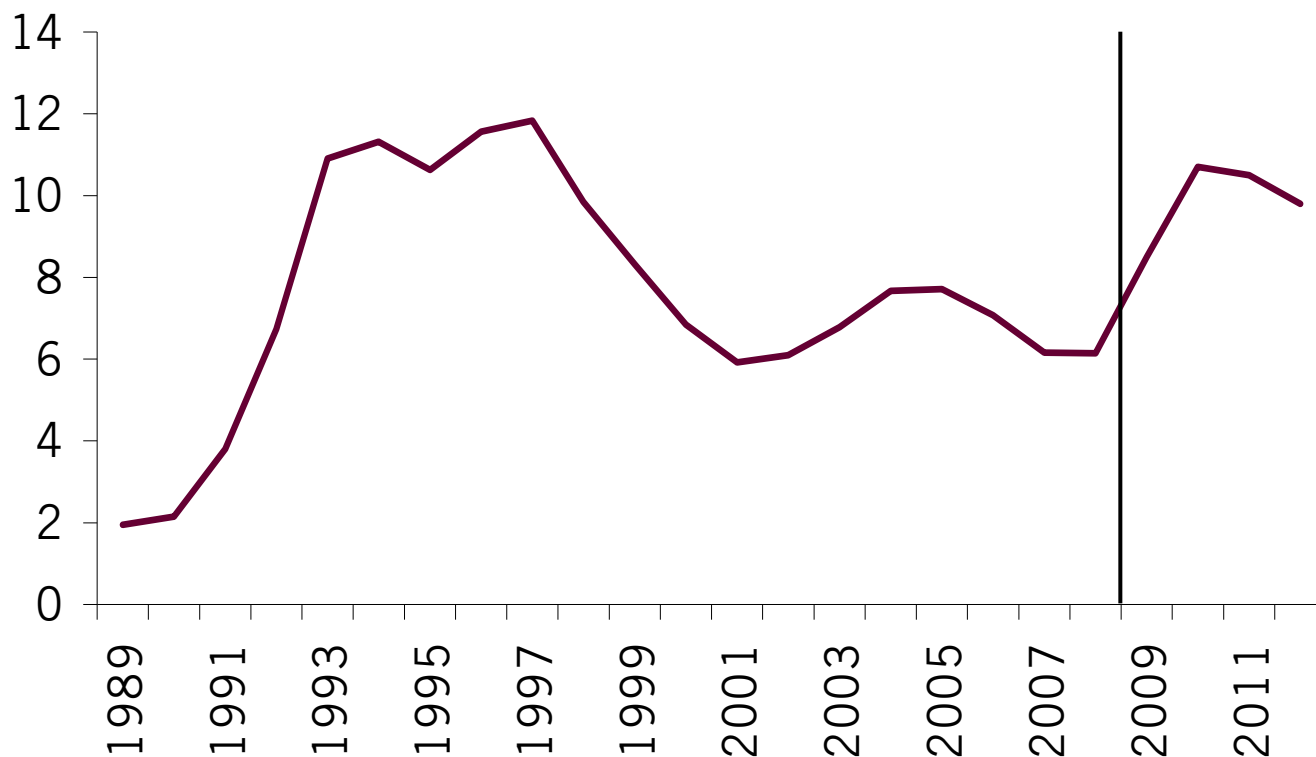

Procent av BNP	2008	2009	2010	2011	2012
Statsskuld	33,6	37,2	38,4	38,4	37,6
Konsoliderad skuld	38,0	42,2	43,4	43,3	42,6
Nettoskuld	-13,8	-15,7	-12,8	-11,0	-10,0

Utsikterna alltså ljusare, men bekymmersam utveckling på arbetsmarknaden framöver ...

Arbetslöshet

Procent av arbetskraften

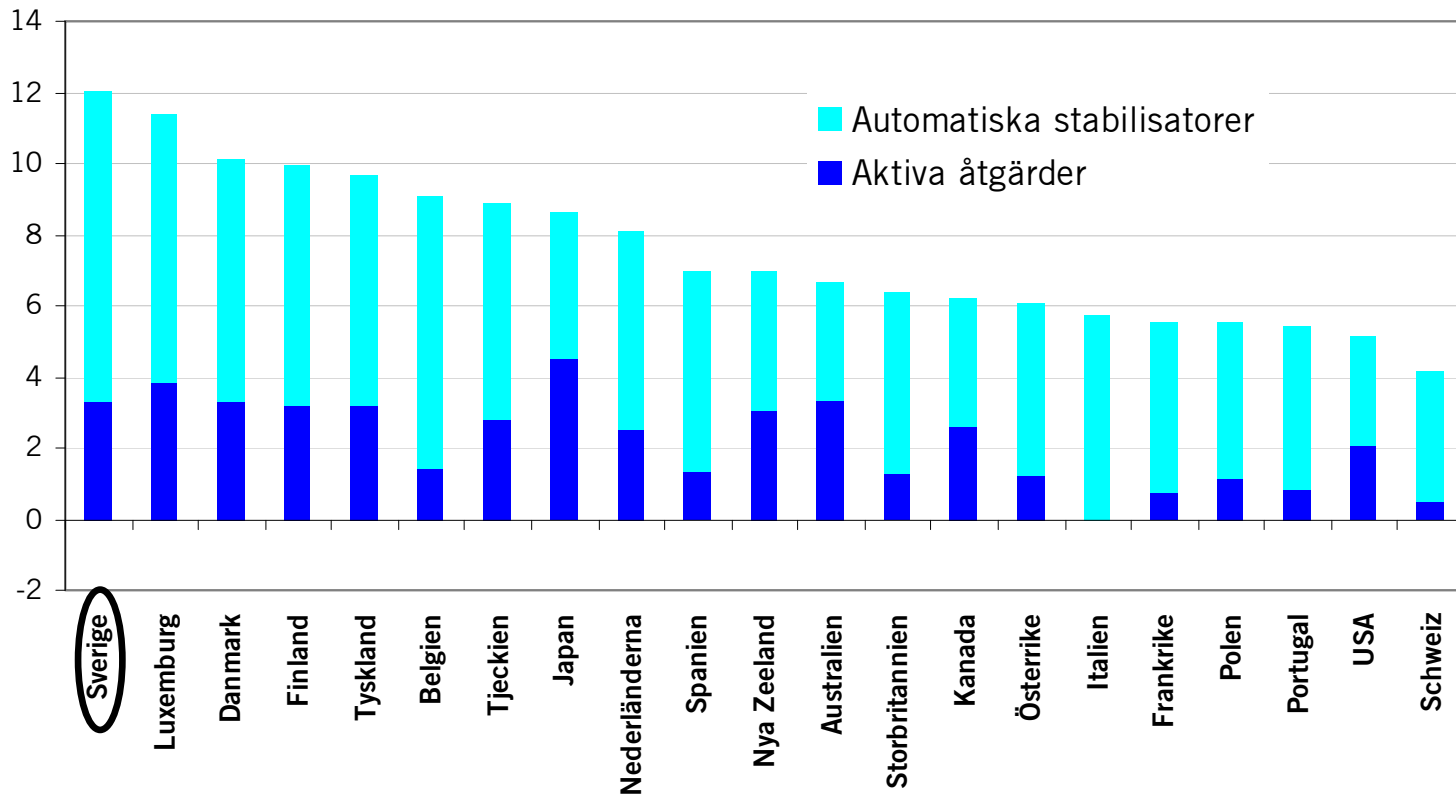

Källor: Statistiska centralbyrån, Konjunkturinstitutet och egna beräkningar.

... varför den ekonomiska politiken är och förblir expansiv ännu en tid ...

Beräknat för 2009 och 2010. Källa: OECD Economic Outlook nr 85

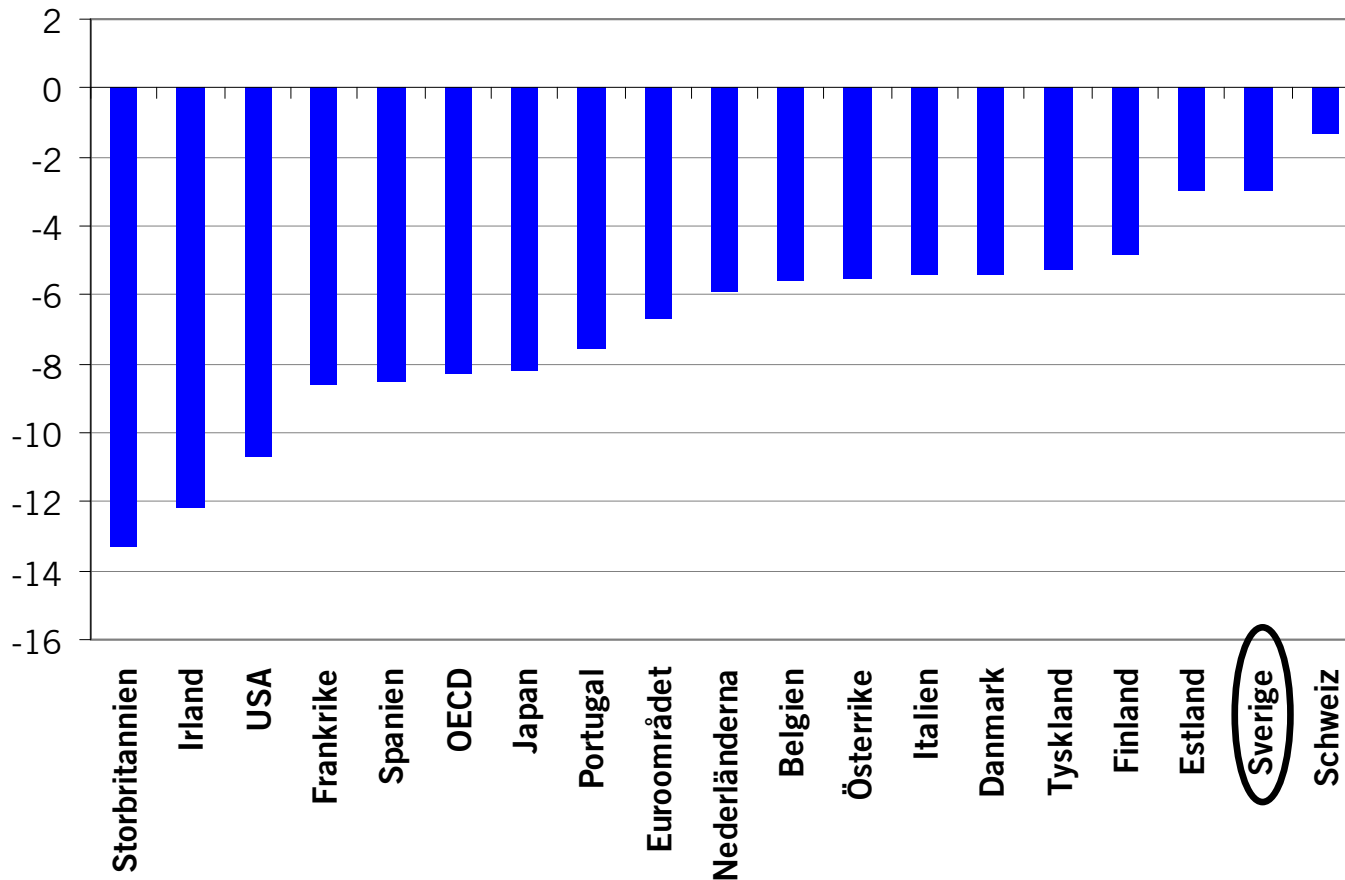
Procent av BNP

... utan att äventyra de offentliga finanserna

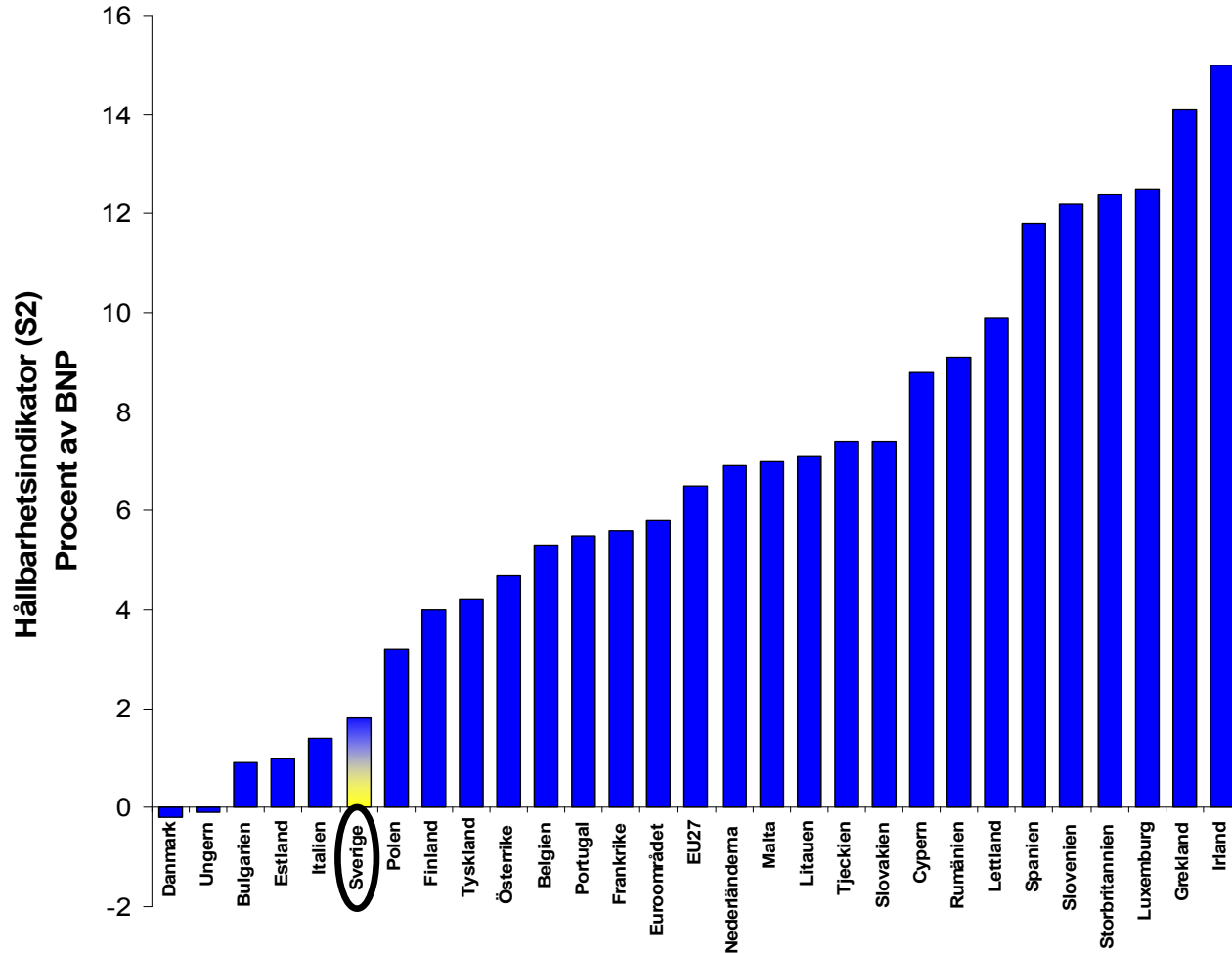
Finansiellt sparande 2010. Källa: OECD Economic Outlook nr 86

Procent av BNP

Hållbarheten god i internationell jämförelse

Källa: EU-kommissionen, Sustainability report 2009. S2 är ett internationellt mått på långsiktig hållbarhet, med ursprung i en OECD-studie från 1990

Ordning och reda i de offentliga finanserna

- **Varför måste dagens underskott vändas till överskott framöver?**
  - Kunna möta även nästa lågkonjunktur från en stark position
  - Säkra finanspolitikens långsiktiga hållbarhet
  - Upprätthålla budgetpolitiska mål och förtroendet för finanspolitiken

När ska återgång till finansiellt sparande i linje med överskotts målet ske?

- **Finanspolitiken bör vara fortsatt expansiv under den närmaste tiden**
- **Det finansiella sparandet i offentlig sektor ska stärkas successivt och uppvisa balans eller överskott 2013/2014**
  - Under förutsättning att den ekonomiska utvecklingen framöver inte *väsentligt* avviker från den förutsedda

Återgång till balans och överskott

Offentlig sektors finansiella sparande och BNP-gap. Beräkningen för 2013-2014 är en överslagsberäkning och baseras ej på fullständig prognos

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Finansiellt sparande	2,4	3,8	2,5	-1,7	-2,8	-1,7	-0,5	0,4	1,1
BNP-gap	2,5	2,6	0,0	-6,1	-4,8	-3,1	-1,6	-0,7	-0,3